



Nro 7 Heinäkuu 2016

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

KOIVISTON viesti

Tiijjät sie?

Suures Lännes jos joku siult ky-sy, et mist sie oot kotosi, ja sie sit hänel kerroit, et Suomestha mie, ni luulettaks työ, et se hänel, kysyjäl, tek asja selväks. Kaikist valistuneemmat puh-huit, et varmast se o jossakii Kantinavias, mut usiammas tapaukses alko se arvuuttelu, et oiskos Vennäi maal (ko enne-hä Suome kirjaintunnus ol SF, minkä moni arvel, et se tarkotti Sovjet Vinland). Usiampkii arvel, et jossaipäi Ahvriikas. No, samal viisii kyl vielkii saattaa kuulla suomalaiseki suust, et siel se o Laatoka rannal jossa-kii, vaik nykysi sentää Koivisto tunnetaa paremmi tääl muuval Suomes, ko moni o tietone Rimorski öljyterminaalist ja o kuult siin yhteyves sen entise ja oikia nime.

No tiijjetääks toisaalt myö-kää, Koivistol syntyneetkää, kutka aina ollaa - ja aina ollaa oltu - varmaaki varmempii, et Koivisto ol pitäjä mere ja sinise salme rannal saarinnee ja sal-minee, ni tunnetaa myökää nii tarkast entistä kotipitäjä, et voitais oikeutetust ihmetellä amerikkalaisii ja kotisuomalaii-iki tietämättömyyttä.

Juttu männöö nimittäi näinikkää: Koivistol ol kerras-saa kuus kyllää, mitkä ei olleetka mere rannal, mil ei olt mittää kosketusta merree. Ku-kas se nyt taitais kertoo, mitkä nuo kuus sisämaa kylät olliit nimeltää? Ja viel paremp ois, jos tietäis viel, et kui suurest alueest ol kyse. No, nimetkii kyl riittää kunnia ruunu an-saisemiseks.

Akus tän tiijjät, ni paaha tietos tulemaa Viesti toimi-tuksee, kerro nimmeis ja sano samal viel, et mist tuon tiijjon löysit. Ois kyl mukavaa, jos Hannu lisäks joku muukii il-mottautuiks tietäjäks.

Martti Piela

Ensimmäinen, toinen ja kolmas kerta! Huutokauppatunnelmaa Kallen kirppiksellä

*Koivistolaisella huumorilla ja ilon höysteellä paukutteli Terttu Ravi
Hämäläisen Kalle (Koivisto, Kiiskilä) vasaraansa huuto-
kaupassaan Antiikkikirppis Kipinän pihalla Miehikkälässä.*

Väki istui malttamattomana pen-keillä. Useilla oli jo valmiiksi katsottuna mielitavaransa, jonka toivoi huudoillaan omakseen.

Ennen varsinaisen kaupan-teon alkua piti kuitenkin ilmoit-taa pelisäännöt kaupankäyntiin. Vitosen pohjahuudosta alettiin, kymppiin asti euron korotuksella ja siitä ylöspäin kahdella eurolla. Kalliimpien antiikkihuonekalu-jen kohdalla Kalle pidatti itsel-lään oikeuden päättää kaupasta, mikä olikin varsin perusteltua. Olisi ollut kovin kohtuutonta jos esim. viidellä kympillä olisi saanut monen sadan euron arvoisen lipaston tai pöydän. Myynissä oli tavaraa laidasta laitaan, huonekaluista lammppuihin, astioista tauluihin. Maitotonkasta heinä-seipäisiin!

Ensimmäinen huudettava oli kuparinen kahvipannu, jolla taat-tiin perinteisesti reipas meininki kaupantekoon.

Pientä kilpailuakin syntyi joistakin tavaroista, mutta varsin kohtuuhinnoissa pysyttiin kuiten-kin. Myönnettävä on, että kilpa-huudot ne loivat sitä aitoa huuto-kauppatunnelmaa!

Siinä menossa olisi helposti voinut ylittää jopa omat etukä-teen luodut budjetitkin, niin si-tä innostui huutelemaan. Välillä piti jonkun mieluisan esineen kohdalla yrittää olla näyttämättä liikaa innostustaan sen saamisesta ettei olisi jäänyt ilman. Taitaa olla jonkunlainen taktiikkalaji tuokin kaupankäynti.



Tästä lähti iloinen ja reipas kaupanteko liikkeelle

*Ensimmäinen
huudettava
oli kuparinen
kahvipannu.*

Iloiset ilmeet ja reipas meininki olivat kuitenkin tärkeimmät asiat tilaisuudessa ja harmittamaan ei jäänyt jos ei kaikki mieluisat tavarat omiksi tulleetkaan.

Edellisestä kahdesta huuto-kaupasta kirjoittajan kohdalla oli-kin kulunut jo viitisenkymmentä vuotta! Ne jäivät lähtemättömästi lapsen mieleen ja niin varmasti tä-mäkin käynti.

Varsinkin kilpahuuto syntymävuoteni valmistetusta kapiokirstusta. Jännitystä, valppautta ja

nopeuttakin siihen sisältyi, että sai sen huudettua omakseen. Onneksi toiset luopuivat ja voin huoahtaa helpotuksesta kun ”Kiiskilän Meklari-Kalle” kohotti vasaransa ja huusi: ”Ensimmäinen, toinen ja kolmas kerta”!

Terttu Ravi, joka tuskin kirs-tuun enää kapiota kutoo

68. Koivisto-juhlat

30.-31.7.2016 Porvoo
Linnakosken lukiolla

Viikonlopun ohjelma ja kartta sivulla 5



Riikka Salokannel
Päätoimittaja



Kivi matkan varrelta

Ystäväni oli pahassa onnettomuudessa pari vuotta sitten. Vieläkään hän ei ole toipunut täysin. Ajelimme seuduilla, jossa onnettomuus tapahtui. Hän olisi halunnut käydä paikanpäällä ottamassa kuvan, näyttämässä meille missä kaikki tapahtui. Meillä muilla oli muka liian kiire tähän pysähdykseen. Jälkeenpäin harmitti oma ajattelemattomuus.

Tuo paikka, joka muutti hänen elämänsä, oli erityinen. Hän olisi halunnut sieltä muiston, vaikka ikävänkin. Ja hän olisi halunnut jakaa tuon muiston kanssamme. Tuo paikka on niin kaukana, että meille tuskin tulee toista mahdollisuutta siellä käydä. Valokuva jäi ottamatta, onnettomuuspaikalta poimittu kivi jäi sujauttamatta taskuun.

Taannoin Koivistolla sukuretkellä käydessämme, toin rannasta hiekkaa tullessani. Jo aikaisemmin olimme koettaneet saada isotätimme siunaushiekaksi Penttilän rannan santaa. Ei onnistunut silloin. Ripauksen heitimme ruusun sijaan hautaan. Tuomani rantahiekka on nyt kauniissa ruukussa. Välillä upotan käteni sinne, ja annan hiekan soljua sormien välistä. Hiekka on muisto jostain menneestä, jotain konkreettista selaisesta, jota ei voi enää tavoittaa.

Samalla matkalla yksi seukoista kaivoi kukanjuurakon mukaansa. En muista mikä kukka oli, ja jos sääntöjen mukaan mennään, niin kasveja ei saa tuoda rajan yli, mutta muisto oli tärkeä.

Pieni kivi onnettomuuspaikalta, ripaus hiekkaa, lemmikin juuri, melkein mitättömän tuntuisia asioita tässä tavarapaljoudessa mikä ympärillämme on. Kuitenkin yhteen tuollaiseen muistoon liittyy enemmän merkityksiä, kuin maailman matkamuistomyymälöiden tarjontaan yhteensä.



Hartaast´

Keskikesän iloja

Yllättäen tulimme taas keskikesään. Niin nopeasti rientää aika. Kaikkea hyvää olemme kokeneet: aurinkoa, vesisadetta, lintujen liverrystä, kasvavia ja kukkivia kaunottaria.

Tänä keväänä Suomeen tuli kirvojen ”hyökkäys”. Monet kasvit kärsivät, jopa kuolivat niiden yhteispäätöksellä. Varsinkaan me vanhat, jalkavikaiset ja selkäsairaat emme saaneet niitä rauhoittumaan. Myös yllättävän paljon on ollut perhosten toukkia, varsinkin ruusujemme kimpussa. Ja kaikki vanhatkin puutarhan viholliset ovat olleet ahkerasti töissä.

Jäikö kuitenkin myös iloisia asioita jäljelle? Jäi toki. Saimme olla todistamassa iloisia juhlia: kuten kouluista valmistuneitten sukulaisten ja ystävien kiitosjuhlia. Saimme olla monissa syntymäpäiväjuhlissa, joita itsekin olimme valmistamassa. Saimme todeta, että uusi elämä on aina ihme. Pienten lasten pelkkä katsominen heidän puuhissaan on todellista iloa. Sydän lämpenee ja rakkaus laajenee.

Monet terveemmät pääsevät kesäjuhlisiin. Toiset matkustavat pitkiäkin matkoja hengellisiin kesäseuroihin, missä saavat uskolleen vahvistusta. Samalla he tapaavat siellä ystäviä ja sukulaisia. Kokonaisen vuoden taas jaksetaan tehdä matkaa toivossa ja rakkaudessa.

Keskikesällä on helppoa oppia uusia asioita. Silloin ei raskasmielisyys paina, eivätkä raskaat vaatteet. Voi jopa pulahtaa Suomen suloisen suven aaltoihin. Puhdistua myös sisäisesti.

Jeesus neuvoi vuorisaaressaan, että huolet voi jättää Herralle. Voi ottaa oppia kedon kukkasista ja taivaan linnuista. Kukat ovat saaneet Luojalta verhon, joka on kauniimpi kuin loistelias Salomo. Kuitenkin ne kukkivat vain vähän



aikaa ja sitten joutuvat kompostiin. Eivätkä linnutkaan murehdi siitä, mitä söisivät tai joisivat. Linnutkin ovat kuitenkin tuossa alituisessa vaarassa, kun naapurin tai villiintyneet kissat vaanivat niitä kaikkialla. Joskus ne lentävät päin ikkunaa ja taittavat niskansa. Jeesuksen mukaan Luojamme tietää kaikki, mitä kenellekin tapahtuu. Joskus näemme ihmeitä, miten esimerkiksi pieni lapsi pelastuu enkelien varjeluksessa. Mikseipä aikuinenkin. Sitä vartenhan meillä on rukouksen lahja, että voimme keskustella Taivaan Isän kanssa, mikä milloinkin on ajankohtaista.

Ihanasti vanha virren kirjoittaja hahmottelee ilon aiheita: ”Kiitä Herraa, yö ja päivä, pimeys ja valokin. Aurinko ja kuu myös kiitä, Hän on tehnyt teidätkin. Taivaan tähdet hiljaisella, matkallanne kiittäkää. Lähde, virta, meren laine, ylistykseen yhtykää. / Maailman te vuoret laaksot, Herraa kunnioittakaa! Aamun kirkkaat kastehelmet, Luojaa saatte heijastaa. Kiitä Herraa, pienin kukka, laakson laajan liepeillä. Metsän puut, te huminoikaa Herran suurta nimeä” (Vk. 461: 1-2)

Kannattaa etsiä ilon aiheita tänäkin kesänä, niin jaksaa paremmin!
Kesäterveisin Valma Luukka

Rakkaamme

Sisko Kaarina
RATIA

* 28.11.1932 Koivisto, Humaljoki
† 23.6.2016 Porvoo

*Näimme voimiesi vähenevän, tiesimme lähtösi lähenevän.
Muistosi kaunis vie eteenpäin meitä, vaikk´sydän on täynnä kyyneleitä.
Olet ansainnut unen rauhaisan ja kiitoksen kaikkein kauneimman.*

Kaipauksella muistaen ja kiittäen
Eija-Liisa ja Matti
Jouni, Juha, Jari ja Mari perheineen
Marja-Leena ja Lasse
Laura ja Katri perheineen
Muut sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu läheisten saattamana.
Lämmin kiitos osanotosta

Rakkaamme



Inkeri Helena
SIMOLA

s. 2.4.1923 Koivisto
k. 3.6.2016 Helsinki

*Humisee hellien lempeä tuuli,
kun enkeli käy kanssasi taivaan tiellä
Rakkaasi ovat jo vastassa siellä.*

Rakkaudella kaivaten
Pirjo, Kaija, Hele perheineen
Irma, Toini perheineen, Tiina
Varpu, Jukka, Leena, Eeva-Maria perheineen
Reima, Sari, Desiree perheineen
Jorma ja Aila, Eija perheineen, Petri
Sukulaiset ja ystävät

Inkeri on siunattu 2.7.2016 läheisten läsnä ollessa. Uurna lasketaan myöhemmin Kymin seurakunnan Helilän muistolehtoon. Kiitos osanotosta.





Vanha valokuva

Jaakko Lenkkerillä on vanha valokuva, jossa poseeraa joukko voimistelijoita. Kuva on paksulle pahville liimattu suurenos, jossa itse kuvan koko on 22,5 x 16,7 cm. Hän lähetti kuvan sähköpostilla minulle, koska se voisi liittyä K. V. Hopun 1900-luvun alussa Koivistolle perustamaan voimistelu-seuraan (kirjoitukseni Koiviston Viestissä 6/2015). Kuvasta Jaakko tunnisti ainoastaan vuonna 1868 syntyneen isoisänsä Gabriel Lenkkerin, joka on taka-alalla, ei aivan takarivissä, keskeltä hieman oikealla. Isoisänsä ulkonäön perusteella kuva Jaakon mielestä voisi olla 1900-luvun ensimmäiseltä vuosikymmeneltä tai toisen vuosikymmenen alusta.

Minulle ei tämä mielenkiintoinen kuva ”auennut” ol- lenkaan. Koiviston historiankirjoistakaan en löytänyt mi- tään vihjettä asiaan.

Joten hyvät koivistolaiset ja koivistolaisjuuriset, tutki- kaapa kuvaa ja omia vanhoja valokuvianne sekä kyselkää vanhoilta sukulaisiltanne ja lähettäkää kaikki mahdollinen tieto tämän lehden toimitukseen. Kuvassa vasemmalla edessä oleva laite liittyy todennäköisesti uljaan miesjou- kon harrastustoimintaan, joten tieto siitä selvittäisi asiaa huomattavasti.

Lenkkereitä oli Koivistolla sekä kauppalassa että useissa ky- lissä. Jaakon suku asui Humaljoella, jossa heillä oli kauppa ja maatila Yläpuolen kyläosassa.

Hannu Veijalainen

– Puheenjohtajalt` itseltää –

Hää ko on nii rehvakka jot kissaaki käskee

Vaikka ihminen osaisi vain yhtä kieltä, hänellä on nii- tä kuitenkin monia. Tämä selittyy sillä, että käytämme eri yhteyksissä erilaista puhe- tai kirjoitustapaa, jopa erilaista ääntämistä tai kielioppiakin. Kaikille on tuttu lepertely vauvan kanssa; kotona puhutaan toisin kuin työpaikalla; murre tai slangi käyvät johonkin käyttöön vaan eivät kaikkeen.

Toinen mielenkiintoinen tapa hahmottaa kielen käyt- tämistä perustuu osapuolten ottamiin rooleihin. Voim- me olla rationaalisia aikuisia tai lapsellisia tai asettua juhlalliselle ylätasolle. Näiden eri yhdistelmistä syntyy psykologisia pelitilanteita, joissa toimimme tiettyjen sääntöjen mukaan sitä itse ymmärtämättä. Näihin löy- tyy myös oppikirjoja, joiden avulla voimme välttää um- pikujat sekä ohjata keskustelua rakentavaan suuntaan, ei vain ajautua sen mukana.

Lähestyviissä Koivisto-juhliissa on jälleen esillä mielen- kiintoinen yhdistelmä juhlallisuutta sekä karjalaista leikkisyyttä ja välittömyyttä. Tapahtumaan on vuosien saatossa kertynyt paljon perinteisiä elementtejä, joi- den pysyvyyden varaan rakennetaan kulloinkin muuta ohjelmaa. Suurimman osa ajasta osallistujat eivät ole jakautuneita esittäjiin ja yleisöön, vaan juhlat ovat yhe- teistä toimintaa. Tämän anti takaa niiden jatkuvuuden.

Seuramme jäsenmäärä on hiljalleen pienentynyt. Ke- säisten juhliemme järjestäminen on suuri ponnistus, jo- hon ei ehkä jonain vuonna löydy paikallisyhdistyksiltä voimia. On kuitenkin parempi lähteä keventämään järjestely- jä kuin luopua vuosittaises- ta tapaamisesta; nämä eivät ole kilpailut, joissa pitäisi aina ylittää edelliset juhlat näyttävyudessa ja ohjel- man painavuudessa.

Jouni J Särkijärvi





Meille rakas

**Pekka Veikko
HÄMÄLÄINEN**

s. 1.9.1931 Koivisto
k. 2.6.2016 Pornainen

*Aamuna kauniin kesäisen,
hiljeni sydän kultainen.
Lähtösi vaikea kestää on,
surumme suuri ja sanaton.
Lohtuna muistot rakkaat on.*

Puolisoa, isää, vaaria ja appea
rakkaudella muistaen
Auli
Riitta, Tapio, Topi, Tomi ja Pauliina
Tarja, Petri, Jere, Janne ja Annika
Sukulaiset ja ystävät

*Varovasti heittäkää arkulle multaa,
siellä on vaarimme, siellä on kultaa*
Tomi, Topi, Janne ja Jere

Rakkaamme on siunattu 16.7.2016 Pornaisissa.
Lämmin kiitos osanotosta.



Tätimme

**Eeva-Sisko
KURKI**

s. 17.11.1926 Koivisto
k. 1.6.2016 Kotka

*Hiljaa tarttui käsi Herran
käteen väsyneen.
Hiljaa siirtyi sielu kotiin iäiseen.*

Rakkaudella muistaen
Veljen lapset perheineen
sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu 18.6.2016.
Lämmin kiitos osanotosta.



**Suomen
Koivisto-Seura r.y.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdysseitenä
- järjestää kotiseututilaisuuksia
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liitty-
vää kokoamista ja tallentamista.
www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Jouni J. Särkijärvi
Kuurinniityntie 1, 02750 Espoo
puh. 040 516 4951
jouni.sarkijarvi@pp.inet.fi
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050 516 5651
tuula.koppinen@kolumbus.fi
Sihteeri, Virpi Huhtanen,
Ahtaanmäki 1 A 2, 02280 Espoo.
puh. 0440 501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi

Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta
puh. 05 544 8850
Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040 564 9341
Taidetoimikunta, Marke Hongisto pj.
Melkonkatu 1 B 33, 00210 Helsinki
050 539 8693
marke.hongisto@fmi.fi

Hallituksen muut jäsenet:
Virpi Huhtanen, Espoo
varalla Risto Kaukiainen, Helsinki
Jukka Ratia, Mäntsälä. 0500 978 206
varalla Hannu Veijalainen, Lahti
Matti Agge, Parainen. 040 536 7701
varalla Eija Tuominen, Turku
Tuomo Kokkala, Kotka. 050 589 4443
varalla Jorma Jack, Kotka 0500 619 482
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400 800 752
varalla Katariina Aaltonen, Espoo
puh. 050 4393 791

Riitta Nurmi, Porvoo. 041 455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo
Hannu Seppinen, Turku. 040 703 1244
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044 522 8098
varalla Juha Ilmasti, Hamina
Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj.
Sirpa Taskinen, Helsinki 040 5811 642
Asiamies Pertti Hoikkala 040 583 5397
Linnankoskenkatu 15 C 10, 06100 Porvoo
koivisto-saatio@kolumbus.fi



Muuttolinnut

Liisa Ake-Helariutan esittämä evakkotarina Paraisten ruotsinkielisellä yläasteella. Liisan tervehdys Viestin lukijoille:

*”Sain taas kerran tilaisuuden esittää evakko-koivistolaisasi-
aa Paraisilla. Ilolla ja tyytyväisin mielin teen tätä histori-
allista kerrontaa, koska silloin 1940 pikkutyttöä emme
täällä ymmärtäneet toinen toisiamme. Mie vaan haastoin!
Nyt voin esittää asiani molemmin kielin ja tulla ymmär-
retyksi. Karjalainen luonne opettaa monta asiaa, ja tulaa
toimee mis vaan ja millo vaa! Eiks nii!*

Kevät oli muuttolintujen aikaa

Ihmisetkin heräsivät talvihorroksesta katselmaan ja kuuntelemaan näkyisikö ja kuuluisiko jo tulijoiden liverystä. Kevätpalaajat lentävät tarkistamaan, onko entinen pesä kunnossa vai pitääkö rakentaa uusi? On erittäin tärkeää, että lintuperhe löytää hyvän linnukodon. Silloin laulukin raikuu!

Keväällä ihmiset saivat positiivisen idean muuttolintujen auttamiseksi: ”tehkäämme linnuille pönttöjä!” Presidenttiparin toiveena oli jopa miljoona pönttöä. Tähän mennessä pönttöjä on linnuille tarjolla jo 770 204 kappaletta.

Itsekin innostuin aiheesta. Malmin koulu tarjosi tänäkin keväänä Taideyhdistys Picturan jäsenille mahdollisuuden tulla koululle työstämään taidetta yhdessä oppilaiden kanssa. Sain kutsun tulla työskentelemään kahtena päivänä neljän ryhmän kanssa.

Esitykseni aiheena oli: Linnunpönttö – Fogelholken. Aiheesta olen kirjoittanut kirjaani Karjalan Koivistolta Paraisten Vanhalle Malmille. Esitin heille pienen kertomuksen tästä kirjasta. Hetken hiljaisuuden jälkeen keskustelimme tästä liikuttavasta aiheesta ja oppilaat saivat kuvittaa kuulemansa. Tuloksena oli tunnepitoisia näkemyksiä.

Linnunpönttö, katkelma Ake-Helariutan kirjasta

Olen osa pihakoivua, oksanpala Karjalan kannaksella. Kotipiirini on kaunis ja vehmas. Karjalanruusu kukkii ja tuomi tuoksuu ja käki kukkuu. Viihdyn, kun ilta-tuuli tuudittaa ja laine liplattaa kotirannassa.

Sitten eräänä aamuna herään pommikoneitten jyrinään, pommien räjähdyksiin, korvia repivään sekasortoon. Tuli kiirii maastossa ja puut kaatuvat ympäriltäni. Kuin Luojan suojelemana minä, pihakoivu, seison paikallani nokisena, naarmuisena mutta elossa.

*Kuulen: ”Tuoss
myö uitii, tuoss
olliit mei leikit,
tuos mie keinuin
koivuoksaas”.*

*Silloin sydämeni
sykähti. Tuntuu
onnelliselta.*

Vuosia kuulen vierasta kieltä ympärilläni. Kaikonneet ovat tutut lapset koivunoksakeinusta. Minulla on ikävä heitä. Vuodet ja vuosikymmenet vierivät. Osa oksista katkeilee vanhuuttaan. Miten minun käy? Katkeanko, maadun-ko maaksi.

Kerran kesällä kuulen veneen rantautuvan ja iloisesti haastelevan ihmisjoukon lähestyvän. Kuulen: ”Tuoss myö uitii, tuoss olliit mei leikit, tuos mie keinuin koivuoksaas”. Silloin sydämeni sykähti. Tuntuu onnelliselta. Tunnen heidät. ”Tuossahan onkii sopiva oksanpala linnunpönttöksi” kuulen naisen äänen sanovan. Niin pääsen uuteen kotiin laulunlinnan kodiksi.

Yhdistin esitykseeni parhailaan eri maista ja eri syistä vaeltavat ihmisjoukot. He etsivät uutta turvallista kotimaata ja kotia. He ovat kuin muuttolintuja. Toivon mukaan moni heistä saavuttaa uuden, turvallisen kodin.

Olen itsekin ollut kuin muuttolintu

Muuttomatka tapahtui omassa kotimaassa. Naapurivaltio halusi vaikka sotimalla vallata alueita maastamme. Me sota-alueella asuneet perheet jouduimme jättämään kotimme ja etsimään turvaa

Liisa Ake-Helariutta



Kuvassa Vasemmalta Amos Ilmonen, opettaja Lena Nordström, Liisa Ake-Helariutta, Mikael Heikinheimo, Ian Vainio ja Johannes Harkkala.

muualta. Vaikka evakkomatkamme tapahtui omassa kotimaassamme, se oli vaikea ja kesti toista vuotta, joillakin vielä pitempään. Meitä muuttolintuja oli 430 000 evakkoa. Minun evakkotupani on Paraisten Vanalla Malmilla. Ympäristö on vehmaan kaunistameren äärellä kuten kotisaarellani Koivusaaressa Karjalan Koivistolla. Viisivuotiaan evakkotyön matka kulki siis saaresta saareen.

Pari viikkoa sitten koin evakkotuvallani mieluisan yllätyksen. Pihalle saapui neljä reipasta nuorukaista opettajansa kera. Tuli-aisina heillä oli kaksi komeaa, itse tehtyä linnunpönttöä. Suuret kiitokset Malmin koulun ymmär-

tävälle opettajalle pönttöihin käytetystä ohjauksesta, ajasta ja materiaalista. Senioriopettajana tiedän, miten koulussa on aina pula ajasta ja materiaalista. Kiitos Malmin koululle, että sain tänäkin vuonna toteuttaa ideani! Tulkaa kuuntelemaan lintujen kiitosliverystä evakkotupani pihalle!

KOIVISTON AUTO



www.koivistonauto.fi

68. Koivisto-juhlat Porvoo



1949 Porvoossa alkanut Koivisto-juhlien perinne jatkuu ...

Viestikapula on saapunut jälleen Porvooseen. Niinpä Porvoo toivottaa kaikki koivistolaiset ja koivistolaisten ystävät tervetulleiksi 68. Koivisto-juhlille Linnankosken lukiolle 30. - 31.7.2016

Juhlaohjelma

LAUANTAI

- 10.30 SUOMEN KOIVISTO-SEURA ry.
johtokunnan kokous
- 11.00 KOIVISTO-SÄÄTIÖ
hallintoneuvoston kokous
- 11.00 Juha O Luukan valokuvanäyttely
- 11.00-15.00 RUOKAILU
- 12.00 LIPUNNOSTO
Lippulaulu
Puhe: Martti Piela
Suomalainen rukous
koulun piha
- 12.15 NÄYTTELYJEN AVAJAISET
Avaussanat: Marke Hongisto
Musiikkia: Janette Nordstöm
palkintojen jako
juhlasali
- 12.30-16.00 KYLÄ- JA SUKUKOKOUKSET
- 12.30-14.00 LASTEN TAIDE- JA ASKARTELUPAJA
- 12.30-15.30 PIILEN- ja MÖLKYN HEITTOA
koulun piha
- 16.00 MUISTOJEN ILTA
KOIVISTOA sanoin ja sävelin muistellen
haitari: Juhani Pessala
kyläkkynttilöiden sytyttäminen
auditorio
- 18.00 ”KIRJAVAN KANAN PESÄ”
2-osainen näytelmä
Ohjaus: Paula Hovi
Sisäänpääsy 10,- euroa
juhlasali
- 20.00 PIILEN- ja MÖLKYNHEITTOJEN
PALKINKINTOJEN JAKO
kahvila
Mahdollisuus kahvitteluun

SUNNUNTAI

- 10.30 JUHLAMESSU
Porvoon pikkukirkko
Kirkkotori 2
- 11.00-13.45 Juha O Luukan valokuvanäyttely
- 11.00-14.00 RUOKAILU
- 12.15-13.45 KYLÄ- JA SUKUKOKOUKSET
- 14.00 PÄÄJUHLA koulun juhlasali
Suomenkylän VPK:n soittokunta
TERVEHDYSPUHE
Pentti Karvonen
Porvoon Mieslaulajat
joht./solisti Pekka Itkonen
säestys: Riitta Ingelin
- LAUSUNTAA
Paula Hovi
- KANTELEENSOITTOA
Matleena Kohonen
- JUHLAPUHE
valtioneuvos Riitta Uosukainen
- KANSANTANHUA
Mäntsälän Tanhuajat
ohjaajana Ilmo Rantalainen
- LAULUA
Taisto Polvi, säestää: Riitta Ingelin
- TERVEHDYKSET
- NUORTEN PUHEENVUORO
Niko Montonen
- VUODEN 2016 KOIVISTOLAISEN JULKAISEMINEN
JA ANSIOMERKKIEN JAKO
Jouni J Särkijärvi, Virpi Huhtanen
- TERVETULOA LAHTEN
PÄÄTÖSSANAT
Jouni J Särkijärvi
- MAAMME
Yleisö ja torvisoittokunta

Perinteinen
KOIVISTO GOLF
-kisa

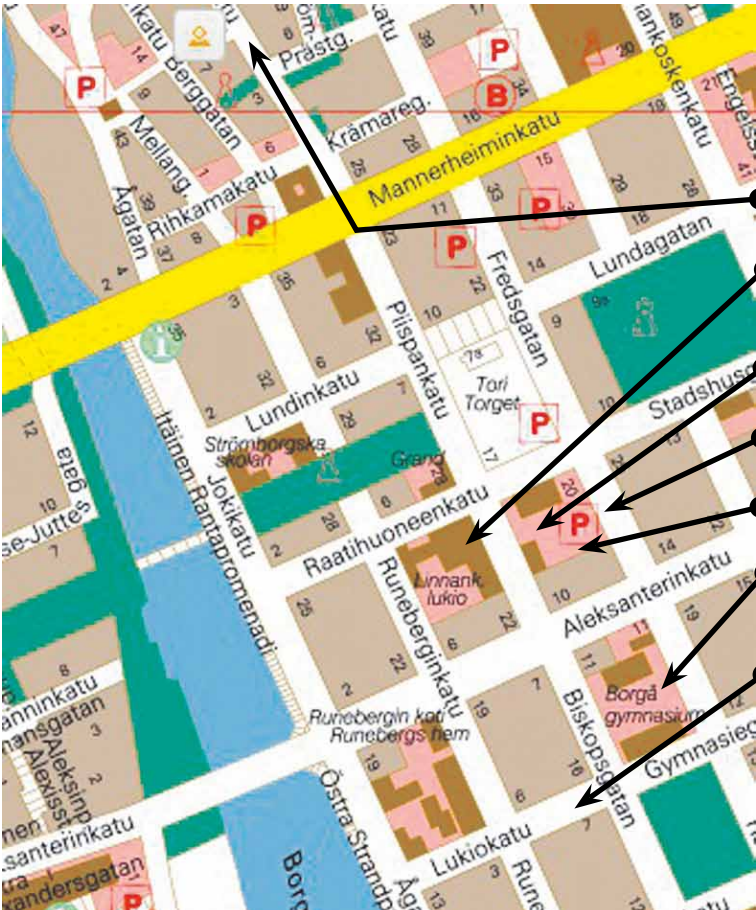
la. 17.9.2016 klo 11.40
Revontuli Golf Hankasalmi

Ilmoittautumiset 15.8.2016 mennessä:
Puh. 014 8448 292 tai caddiemaster@revontuli.fi

Perinteiset palkinnot

www.revontuli.fi/golf/ löytyy edulliset green feet ja majoituspaketit.

Järjestäjät
Liisa ja Heikki Oittinen
p.0500343601
heikki.oittinen@pp.inet.fi



Tervetuloa Porvooseen!

Ajo-ohjeet juhlapaikalle ja parkkipaikoille Porvoon keskustassa.

- Kirkkokatu, tie kirkolle
- Juhlapaikka
Liinnankosken lukio, Raatihuoneenkatu 7
- Invapysäköinti
- Linja-auto pysäkki
- Linja-autojen pysäköinti
- Henkilöautojen pysäköintipaikka.
Ruotsalaisen lukion piha
- Maksutonta pysäköintitilaa on
Lukiokadulla ja sen eteläpuolella.

Sunnuntaina on ilmainen pysäköinti Porvoon keskustassa.



Turun ja ympäristön koivistolaisten käsityökerhossa

Hanna Silfver

heitettiin välillä koukut ja puikot nurkkaan. . . .

Riitta oli kutsunut meidät toukokuun 16 pvä mökilleen Merimas-kuun koivun vitsoja keräämään. Mirja lupasi opettaa meille koi-vuvispilän tekoa. Mallina meil ol vanha koivistolaisen emännän tekemä vispilä.

Piti hakke metsästä mahollisimman haarakkaita koivun oksii jotka sit kuorittii puukol jokahinen sylissä. Ehkä olisimme saaneet olla viikko, kaks aikasemmi liikkeel.

Nytkii kuori läks vähä raaputtamal mut sillo ko koivu o iha just tullu hiirekorval olis lähtent viel paremmpi. Sit tehti pien ren-gas vitsast joho sit vitsat aseteltii

ja siottii kiinni paristkii kohtaa varrest etteivät iha mihi tahansa sojottaneet. Jokahine myö vispilä aikaseks saatii. Kaikist niist tul eri näkösi ja olemme hyvin ylpeitä itsestämme.

Muistis oli joillaki mite itse oli lapsena vispilöitä tehnyt tai nähnyt äidin, enon tai muun aikuisen niitä tekevän. Meil ol oikee tosi mukava päivä varsinkii ku siihen vispilän teon lisäks kuulu päivän päätteeks itse kalastetuis kalois tehty hyvä keitto ja savusaunan pehmeät löylyt. Talviturkkikin tuli heitettyä. Kiitos Riitalle järjestelyistä.



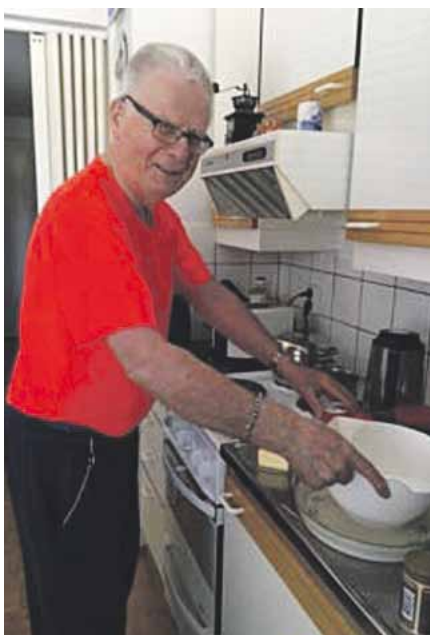
Mie tiijän

Martti Piela

Nyt kyl voip olla, et joku al-ko jo eppäillä, et onkoha tuo Piela Johannekse poika tulos vanhaks, ko kyselöö samast asjast uuvvestaa, ko vast kaks vuotta sit jo kysy. Täytyyhä miu kyl tunnustaaki, et välist miust tuntuu, ko en jaksak-kaa pyörällä polkee koko Myllymäkke ostoksii kans ylös, et näiköhä alkaa nuoruus jo olla takanpäi. Mut sit nousen vaa pyörä päält kävelemmää, kurkkaan vaih-vihkaa ola yli, et huomasko-ha kukkaa, ja työnän pyö-rää vierelläi iha niiko se ois maailma kaikist luonnolli-semp asja, et justii näihä sitä pittää mänetelläkii, ja sitko käännyn kotikaul, nousen

takasii pyörä selkää ja polen kotipihhaa.

Mut tosi on, et kaks vuotta sit miu kysymyksei käsittel sammaa laulukirjaa, Porvoo seuvu Koivistolaisii toimittammaa KOIVISTO, KOIVISTO (Porvoo 2006), ja vie samast laulustkii ol kysymys (Niilo Villase Appos-kaalista mantsikkamöllöön, s. 26) ko kaks vuotta sitkii.) Mut täl kertaa mie halusi tahallai palata täm mei laulukirja parrii kysymykselläi, ko miul o vähäse sellane kutina, et tuost laulukirjast löytyvii laului tullaa laulelemmaa yhes kohtsillää, ko kaik tavataa tääl Linnakoske lukiol Porvoo 68. Koivisto-juhlil.



Myydään naisten Koiviston kansallispuku

Siisti kokonaisuus, koko 38. Hameen pituus 75 cm, puseron pituus 55 cm ja rinnan ympärys n.120-130 cm, hinta 400 euroa.

Seija Ruottu, Turku, puh.040 9011 921
seija.ruottu@pp.inet.fi.

Tilausajot ja Ryhmämatkat
18-50 paikkaisilla autoilla

TT MATKAT OY

Tapani Teikari
Pornainen
+358(0)408291824
tapani.teikari@ttmatkat.fi
www.ttmatkat.com

Ei ilo ihmistä repäise!

Koivistolaisten marttahenki elää vielä Porvoossakin

Koivisto-juhlilla tullaan näkemään uunituore Porvoon Karjalaisten Marttojen juhlapäiväkirja. Se ei olekaan ihan tavallinen yhdistyshistoriikki, sillä martoilla on erityisaineistonaan jäsenistön päiväkirjamerkinnät 65 vuoden ajalta. Kun pääasiassa koivistolaiset martat perustivat yhdistyksen vuoden 1949 alussa vahvialalaisen marttaneuvoja Salmi Paavilaisen johdolla, oli tapana arpomalla kierrättää päiväkirjaa marttailoissa. Arpaonnettaren päätöstä odotettiin jännittyneenä tai toiveikkaana.

Pannaan paras paperille

Annikki Hoikkala, ensimmäinen yhdistyksen pitkäaikaisista puheenjohtajista, varsin taitava kirjoittaja itsekin, kirjoitti kerran päiväkirjaan manauksen, ettei kirjaa taas heti osuisi hänelle:

“On tärkeätä teillekin rakkaat martat, että välistä tuuleutatte itseänne irtautumalla kodistanne.”

että välistä tuuleutatte itseänne irtautumalla kodistanne.”

Sen martat ovat osanneet, ja paljon muutakin. On opiskeltu

Mutt tiiämpä paikan paremman, talon tiijän taidollisen, jossa parhain pidetähän, sanat soreat sanotahan kaikki kaunis kerrotahan. Pannaan paras paperille. Se on siellä hakamailla, tien lavean laitamilla, siellä Pielan pirtin puolla, missä Impi asustaapi. Siel on oltavat oivalliset, käy sinne käskemättä, mene perälle pyytämättä.

Käypä myöskin naapurissa Karvosen Elsalla kylässä. Heino Helmillä hetimiten, Hiljan [Karvonen] muistat mennessäsi Liisan [Hoikkala] parvelles panenet. Käy Kuuselan Leaa katsomassa, muista Iidaa [Pukki], mene Lyyllille [Ilvonen] Marillekin [Koskelainen] matkaele, Pielan Elsalle pistäydy. Kun oot käynyt koko kylän, koko kaupungin kolunnut, sitten voit tullakin takaisin.

Manauksessa on mainittu usea yhdistyksen perustajajäsen, koivistolaisille tuttuja nimiä. Aineiston tutkijoille martat tulivat päiväkirjojen kautta tutuiksi persoonina, eikä enää voinut ajatella tyypillistä historiikkia, vaan juhlapäiväkirjan kokoamista, jossa marttojen tunnot tulevat toiminnan ohella meitä liki.

Tuuleuttakaa itseänne

Yhdistyksen toinen puheenjohtaja, papinrouva Tellervo Koivuneva totesi kirjeessään Porvoon Karjalaisille Martoille 50-luvulla: “On tärkeätä teillekin rakkaat martat,

uusia taitoja ja koulutettu edelleen kaupunkilaisia, tehty kesäretkiä meren rannalle ja vähän muuallekin, perehdytty kodinkoneisiin ”parrakkaiden miesten” opastamina, otettu kantaa maailmanpolitiikkaan, vastattu presidentin inflaatiohaasteeseen, joogattu ja pulahdettu avantoon, organisoitu niin markkinoita kuin lumpuneräystäkin.

Terveys ja perheiden hyvinvointi, kädentaidot, kotitöiden arvostus ja yhteiskunnallinen vastuunkanto – siinä on työnsarka tänä päivänäkin ahkerille ja ennakkoluulottomille martoille.

*Ei ilo ihmistä repäise
– juhlapäiväkirja 1949–2014*

Porvoon Karjalaisten Martat



Kirjan kansi on Hanna Karlssonin ja Tea Itkosen ideoima ja toteuttama. Se kertoo yhdistyksen juurista, yhteisestä tekemisestä ja karjalaisesta heimohengestä.

Koin marttaperinteen tallentamisen tärkeänä

Koiviston Viestissä oli yhdistyksen 60-vuotisjuhlavuonna silloisen puheenjohtajan Maijaleena Leivon haastattelu ja siinä todettiin, että yhdistystä edelleen vetävät koivistolaisjuuriset martat – näin on perinne jatkunut vielä nykyisenkin puheenjohtajan Terttu Turkin kohdalla. Hän on toisen polven martta ja kirjahankkeen käynnistäjä.

– Koska jo äitini sekä iso osa tutuista Kaupunginahan naapu-

riemännistä toimivat vuosikymmeniä aktiivisesti tässä yhdistyksessä, on yhdistyksen toiminnan muistiin merkitseminen niin 2012 tehdyn reseptikirjan kuin tämän juhlapäiväkirjan muodossa minulle tärkeä asia. Lisäksi halusin koota kirjan jo ennen 70-vuotisjuhlaa, jotta vanhimmat jäsenemme varmasti ehtivät iloita siitä kanssamme.

Yhdistys toki vaalii niin koivistolaisia kuin yleensäkin karjalaisia juuriaan ja perinteitä, mutta jäsenille karjalaisuus ei tokikaan ole edellytys, vaan jäsenistöllä on juuria kaikkialla maassamme. Jä-

senistön moninaisuus on ehdottomasti rikkaus.

Terttu Turkin kanssa kirjan on toimittanut laatokankarjalaisen pitäjälehdessä päätoimittaja Tea Itkonen. Toimituskunnan muut jäsenet ovat Maijaleena Leivo ja Kaija Orkomies. Kirjaan on myös koottu ajattomat, parhaat hyvän arjen vinkit ja suussa sulavien reseptejä. Kirjan visuaalisesta ilmeestä vastaavat kuva-artsaanit Itkonen ja nuori martha Hanna Karlsson – kirja on siis toteutettu täysin marttavoimin. Tämä kirja on Sinulle – ilolla!



Koivisto-juhlat 1958: Porvoon Karjalaiset Martat ovat olleet jo vuodesta 1958 mukana Koivisto-juhlien kanttiniissa – niin myös elokuun juhlilla – tervetuloa!

Ei ilo ihmistä repäise!

- Juhlapäiväkirja 1949-2014

Kustantaja Porvoon Karjalaiset Martat ry

Kovakantinen, sidottu kirja, 208 sivua, runsas kuvitus

ISBN 978-952-93-7544-8

Myynnissä Koivisto-juhlilla

Onnitteluit` ja muistamissii`

Kaarinalainen ylioppilas 4.6.2016 Kerttulin lukiosta ANNIRIINA RANTANEN.

Anniriinan äidin isä Henry Mäkeläinen on kotoisin Koiviston Saarenpäästä.

SALLA-MAARIT KUUSELA on valmistunut Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnasta erityisluokanopettajaksi 11.5.2016.

Hänen isoisänsä Jalo Grusander oli kotoisin Koiviston Saarenpäästä

JAN-ERIK GRUSANDER on valmistunut insinööriksi Satakunnan ammattikorkeakoulusta 27.5.2016.

Hänen isoisänsä Jalo Grusander oli kotoisin Koiviston Saarenpäästä.

Askolan Lukiosta ylioppilaiksi valmistui 4.6. veljekset TEO ja OLLI KURKI.

Heidän isoisänsä on Lauri Kurki, joka on kotoisin Koiviston Kiiskilästä. Kaikki kolme asuvat tällä hetkellä Askolassa Vahijärvellä.

Muista ystävääsi ilmoituksella.



Tääl` tapahtuu

Kutsu Koiviston Kaukiaiset!

Koiviston Kaukiaisten sukuseura kokoontuu sunnuntaina 31.7.2016 klo 12 – 14 kesäjuhlilla Porvoossa. Kokoushuone selviää kokouspaikalla.

Tervetulloo haastammaa yhteisist asjoist ja juurist!
Hallitus

Kiiskiläläiset

Tulkaahan kohville Porvoon-Koivisto juhlilla. Kokoonnutaan 30.7.20016 kahvilassa lipunnoston jälkeen.

Tervetuloa, entisiltä kylätoimikunnan jäseniltä.

Rautasen kylätoimikunta

Rautasen kyläkokous Koiviston-juhlilla lauantaina 30 .7. klo 12.30 alkaen.

Esko Kaukiainen pj.

Kurkela-Hoikkala koulupiirin kokous

Porvoossa Koivisto-juhlien yhteydessä
Sunnuntaina 31.7.16 klo 12:15

Koiviston Kurkela-seuran vuosikokous

Porvoossa Koivisto-juhlien yhteydessä
Sunnuntaina 31.7.16 Kurkela-Hoikkala kyläkokouksen jälkeen

Villasen suvun sukukokous

Koivisto-juhlilla Porvoossa lauantaina 30.7.2016 klo 12.30.

Tervetuloa!

Perniön ja ympäristö

Koivistokerhon rantailtaa vietetään Pennipoukamassa, Lehmijärventie 187, 25170 Kotalato

16.8.2016 klo 18.00 alkaen.
Ohjelmassa uintia, makkaranpaistoa ja mukavaa yhdessäoloa.

Tervetuloa! Johtokunta

Penttilän kyläkokous

Kyläkokous piderään Koivisto-juhlan yhteydessä Porvoossa, lauantaina, 30.7.2016 alkaen klo12.30.
Kokouspaikka selviää tarkemmin paikan päällä.
Kokouksessa kerrotaan kaikki kuulumiset Penttilästä ja Pietarista Mäkeläisten sukuseuran heinäkuun alussa tekemältä matkalta.
Myös kaikki muut Penttilään liittyvät asiat ovat tervetulleita.

Tervetuloa!
Risto Mäkeläinen, pj

Vatnurin kyläyhdistys

Yhdistyksen vuosikokous 2016 pidetään Koivisto-juhlien yhteydessä sunnuntaina 31.7.2016 Linnankosken lukion tiloissa Porvoossa. Tarkempi kellonaika ja paikka selviävät viimeistään paikan päällä. Ohjelmassa ovat sääntöjen määräämät asiat.

Tervetuloa!
Vatnuorin kyläyhdistyksen hallitus

Patala

Patalan kyläkokous pidetään Koiviston juhlilla Porvoossa 30.7.2016 klo 14.30. Tervetuloa mukaan!

PS. Kyläkirjoja on vielä saatavana.
Lisätietoja: Anja Talo, p. 0400 857 277, taloanja@gmail.com.

Härkälän kyläkokous Koivisto-juhlilla

Lauantai 30.7. klo 14.00 alkaen

Tervetulleita kaikki kyläläiset ja muutkin asiasta kiinnostuneet Härkälän kylätoimikunta

Saarenpään Hilskat ry

Sukuseuran vuosikokous järjestetään Porvoossa Koivisto-juhlien yhteydessä lauantaina 30.7. kyläkokousten jälkeen.

Tervetuloa joukolla mukaan.
Hallitus

Saarenpään-Hyttölän kyläkokous

Porvoossa Koivisto-juhlien yhteydessä lauantaina 30.7.16 klo 13.00.

Rouskun suvun sukukokous

Porvoossa Koivisto-juhlien yhteydessä
Sunnuntaina 30.7. klo 12-14.

Humaljoen kylätoimikunta tiedottaa

Humaljoen kyläkokous pidetään Koivisto-juhlilla Porvoossa sunnuntaina 31.7. klo 12.30-14. Käsitellään sääntömääräiset asiat ja haastellaan.

Lisäksi järjestetään kuvienkatselutilaisuus lauantaina 30.7. klo 14.30-16. Tilassa on nähtävillä kuvakollaasi ja toivon mukaan saamme tekniikan pelaamaan, jotta voimme katsoa videoita ja valokuvia Humaljoelta. Näitä voi tuoda paikan päälle tikulla tai muulla muistinkantovälineellä.



Turun ja ympäristön Koivistolaiset

23 h risteily Viking Amorella 14.-15.9.2016
Lähtö keskiviikko 14.09.2016 klo 08:45 Turku
Paluu torstai 15.09.2016 klo 07:35 Turku
Hinta / henkilö:
28,00 € A4-luokassa kun 2 henkilöä samassa hytissä
33,00 € A4-luokassa kun 1 henkilö yksin hytissä
Hintaan sisältyy:
- A-luokan ikkunallinen hytti
- Buffet lounas ruokajuomineen ke. klo 12.00
- Kahvi ja pulla kahviossa
- Oma ohjelmallinen tilaisuus ke. klo 16-17 Auditorio
Laivan ohjelmassa mm. Heidi Pakarinen, Celebration
Ilmoittaut. viim. 15.8. (nimi+synt.aika) Seija Jaakkola
puh. 046-843 4466 /seijam.jaakkola@saunalahti.fi ja maksut tilille J. Kallonen FI38 5319 0420 0292 20

Tervetuloa kaikki koivistolaiset ystävineen viihtymään kanssamme !